

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารนั้นมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ทุกคน มนุษย์ทำการสื่อสารอยู่ตลอดเวลาเพื่อถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนแสวงหาข้อมูล ข่าวสารประกอบการตัดสินใจ หรือเพื่อแก้ปัญหา เป็นต้น ดังนั้นการสื่อสารจึงจัดได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม การสื่อสารจึงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ในทุกด้าน ทั้งในด้านการเมืองการปกครอง ด้านการทหาร ด้านธุรกิจ ด้านสังคม รวมถึงด้านศาสนา ซึ่งการสื่อสารเข้ามามีบทบาทในการสร้างความเชื่อ ความศรัทธา และความเข้าใจในแนวทางคำสอนของศาสนานั้นๆ

ปรมะ สตะเวทิน (2546) กล่าวว่า เราทำการสื่อสารเพื่อมีอิทธิพลต่อผู้อื่น ต่อสิ่งแวดล้อมและต่อตัวเอง ซึ่งวอเรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Warren W. Weaver อ้างถึงในปรมะ) กล่าวถึงการสื่อสารว่าครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างที่จิตใจของคนๆ หนึ่งอาจมีผลต่อจิตใจของคนอีกคนหนึ่ง จึงไม่ได้หมายความเพียงแต่การเขียนและการพูด แต่ยังรวมไปถึงดนตรี ภาพ การแสดง และพฤติกรรมทุกพฤติกรรมของมนุษย์ ฉะนั้นการสื่อสารจึงทำให้เราเห็นถึงภาวะผู้นำของคน วิธีการสื่อสารบางอย่างในบริบทหรือสภาพแวดล้อมหนึ่งๆ ทำให้บุคคลหนึ่งสามารถจะมีอิทธิพลหรือมีผลต่อจิตใจผู้อื่น และสามารถจูงใจให้ผู้อื่นกระทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การสื่อสารกับภาวะผู้นำจึงมีความสัมพันธ์กัน โดยที่การสื่อสารสามารถสร้างภาวะความเป็นผู้นำให้กับบุคคลบางคน ในขณะที่เดียวกันผู้นำก็ใช้การสื่อสารเพื่อนำคนในกลุ่มของตนให้เดินไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้กลุ่มสามารถดำรงอยู่ได้อย่างสงบสุข

ทุกกลุ่มสังคมมนุษย์ไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ย่อมต้องมีผู้นำ ซึ่งปรากฏอยู่ในทุกวงการ รวมทั้งวงการศาสนาอันเป็นสถาบันที่เป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจและมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่โบราณ ศาสนาคริสต์เป็นหนึ่งในศาสนาสากลของโลกในปัจจุบัน โดยมี "พระเยซู" เป็นศาสดาผู้นำกลุ่มคริสต์ศาสนิกชน ซึ่งนักประวัติศาสตร์นามเอส. จี. เวลส์ (อ้างถึงในจอช แมกดาว, 2541) กล่าวว่า พระเยซูเป็นบุคคลแรกที่เหมาะสมควรได้รับการจดจำมากที่สุดในประวัติศาสตร์ ในขณะที่นักสังคมวิทยาชื่อ Max Weber (<http://en.wikipedia.org>) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำที่มีความสามารถพิเศษ (Charismatic leadership) ได้ระบุถึงผู้นำหลายท่านว่าเป็นผู้นำตามทฤษฎีนี้รวมทั้งพระเยซูด้วย ส่วนมุมมองของคริสต์ศาสนิกชนซึ่งเป็นบาทหลวงได้กล่าวถึงพระเยซูว่าเป็น "บุคคลที่เป็น

ผู้นำที่สำคัญที่สุด ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และตลอดนิรันดร์ บุคคลผู้นั้นคือ พระเยซูคริสต์เจ้า ผู้นำชีวิตของเรามนุษย์ทุกคน" (วิทยา คูวีร์ตัน, 2545)

พระเยซู เป็นช่างไม้เกิดในครอบครัวยากจนและเป็นชนกลุ่มน้อยที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมเล็กๆ ในประเทศปาเลสไตน์เมื่อสองพันปีก่อน พระองค์ใช้เวลา 3 ปีในการประกาศอุดมการณ์ต่อสาธารณชน ก่อให้เกิดกระแสการเคลื่อนไหวทางสังคมของชาวยิวขึ้น และกลายเป็นผู้นำคนกลุ่มเล็กๆ ที่เรียกตนเองว่าชาวคริสต์ ซึ่งชาวโรมันในสมัยศตวรรษที่สองบางคนได้เขียนถึงคนกลุ่มนี้ (อ้างถึงในแบมเบอร์ แกชคอยน์, 2006) เช่น

ตาซีตุส (Tacitus) เขียนว่า "มีคนกลุ่มหนึ่งเรียกตนเองว่าชาวคริสต์ เป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป คนชื่อ คริสตัส (Christus) คือที่มาของชื่อกลุ่มนี้ เขาถูกลงโทษโดยขึ้นถูกฉกรรจ์ที่สุดโดยข้าราชการของเราชื่อ ปอนตีอุส ปีลาต (Pontius Pilate) ในยุคของตีเบริอุส (Tiberius)"

ซูโตนีอุส (Suetonius) เขียนว่า "คริสตชนคือกลุ่มคนผู้เชื่อโชคลางชนิดใหม่อันชั่วร้าย"

ลูเซียน (Lucien) เขียนว่า "พวกนัาสงสารนี้เชื่อว่าการกราบไหว้อาจารย์ที่ถูกตรึงกางเขนคนนั้นและดำเนินชีวิตตามกฎที่เขาสอน จะทำให้พวกตนไม่ตายและมีชีวิตนิรันดร์ พวกเขาจึงชิงชังสิ่งของแห่งโลกนี้ และยกทรัพย์สินให้เป็นของส่วนรวม กฎที่พวกเขายึดถือนี้เป็นคำบอกเล่าสืบต่อกันมาโดยไม่มีหลักฐานสนับสนุน เพราะฉะนั้นถ้ามีนักหลอกลวงมาพบเข้าก็จะร้ายวจากคนพวกนี้ได้อย่างรวดเร็ว"

ปลินี คนลูก (Pliny the Younger) เขียนว่า "พวกเขามีกิจวัตรร่วมชุมนุมกันในวันนัดหมายก่อนรุ่งสาง และผลัดเวียนกันท่องคำสวดต่อพระคริสต์เจ้าที่เชื่อว่าเป็นพระเจ้า ความเชื่อγγงายเกินขอบเขตเช่นนี้ได้ระบาคลุลามจนเกินเขตเมือง ไปสู่หมู่บ้านและชนบทแล้ว แต่น่าจะยังหยุดมันและแก้ไขทุกอย่างให้คืนดังเดิมได้ทัน"

จากข้อเขียนของคนนอกกลุ่มคริสตชนข้างต้น ทำให้เห็นว่าพระเยซูไม่ได้รับการยอมรับจากคนทุกกลุ่มในสังคม แต่เป็นผู้นำในหมู่คนกลุ่มเล็กๆ ในสังคมซึ่งคนโดยทั่วไปมองว่าคนกลุ่มนี้น่ารังเกียจหรือน่าสงสาร คริสตชนในสมัยแรกถูกเบียดเบียนและถูกสังหาร แต่พวกเขาก็ยังเชื่อมั่นในตัวผู้นำ และเดินทางไปนำเสนอพระเยซูให้คนต่างชาติต่างวัฒนธรรมได้รู้จัก จนกระทั่งศาสนาคริสต์กลายเป็นศาสนาหนึ่งที่มีคนศรัทธามากมายทั่วโลกในปัจจุบันนั้น ก็เป็นปรากฏการณ์ที่น่าศึกษาถึงการสื่อสารของพระเยซูที่ทำให้พระองค์กลายเป็นผู้นำชีวิตคริสตชนตั้งแต่ในสมัยสองพันปีก่อนสืบเนื่องมาจนถึงทุกวันนี้

เอกสารร่วมสมัยที่บันทึกเกี่ยวกับพระเยซูและสาวกของพระองค์ที่เหลือรอดมาจนถึงปัจจุบันมีไม่มากนัก โดยเฉพาะเอกสารที่เขียนโดยคนนอกยังมีน้อยมาก ส่วนเอกสารสำคัญของชาวคริสต์ก็คือหนังสือที่รวมเรียกกันว่าพระคัมภีร์ไบเบิล* ภาคพันธสัญญาใหม่ ซึ่งเขียนโดยคริสตชนในช่วงห้าสิบปีหลังจากที่พระเยซูสิ้นพระชนม์ ประกอบด้วยหนังสือ "พระวรสาร" สี่เล่มที่เล่าถึงชีวิตและคำสั่งสอนของพระเยซูโดยเฉพาะ จึงเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ใช้ศึกษาการสื่อสารกับภาวะผู้นำของพระเยซูได้

พระวรสาร (The Gospel มาจากคำภาษากรีก *evangelion* แปลว่า ข่าวดี) เป็นหนังสือ 4 ฉบับซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพระคัมภีร์ไบเบิล ภาคพันธสัญญาใหม่หรือพระธรรมใหม่ (New Testament) เนื้อหาเป็นคำเทศน์สอนหรือคำประกาศโดยสาวกของพระเยซู คือนักบุญมัทธิว (St. Matthew) นักบุญมาระโก (St. Mark) นักบุญลูกา (St. Luke) และนักบุญยอห์น (St. John) เพื่อเป็นพยานถึงข่าวดีนั่นก็คือเรื่องราวของ "พระเยซู" บุตรของพระเจ้า และ "คำสั่งสอน" ของพระองค์ ซึ่งมีแก่นคือความรักและความเสียสละ ข่าวดีนี้เป็นไปตามแผนการของพระเจ้าที่ปรากฏอยู่ในพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเก่าว่า พระเจ้าจะทรงส่งพระบุตรหรือพระเมสสิยาห์ (Messiah) มาช่วยไถ่กู้โลกให้รอดพ้นจากความบาป

เนื่องจากพระวรสารไม่ใช่ชีวประวัติ แต่เป็นการบันทึกความเชื่อของสาวกถึงเหตุการณ์ที่เขาได้ประสบเพื่อให้ผู้อื่นรับรู้และกระตุ้นให้เกิดความเชื่อต่อไป ดังนั้นผู้นิพนธ์จึงไม่ได้สนใจในชื่อคน วันเวลา และสถานที่อย่างละเอียด การเขียนพระวรสารมีจุดประสงค์เพื่อประกาศ "ข่าวดี" สำหรับผู้ที่ยังไม่ใช่คริสตชนให้กลับใจเป็นคนดี รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความเชื่อและเป็นแนวทางด้านจริยธรรมสำหรับผู้ที่เป็นคริสตชนแล้วด้วย

* พระคัมภีร์ไบเบิล (Bible) เป็นคัมภีร์ซึ่งชาวคริสต์เชื่อว่าเป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระวาจาของพระเจ้าที่ดลใจผู้เขียนให้ถ่ายทอดสิ่งที่พระองค์ต้องการเปิดเผยน้ำพระทัยของพระองค์ให้มนุษย์ทราบ พระคัมภีร์ไบเบิลประกอบด้วยหนังสือ 73 เล่ม แบ่งเป็น 2 ภาค คือภาคพันธสัญญาเก่าหรือพระธรรมเก่า เป็นเรื่องราวที่พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์และแผนการของพระองค์สำหรับความรอดของมนุษย์ จำนวน 46 เล่ม และภาคพันธสัญญาใหม่หรือพระธรรมใหม่ กล่าวถึงชีวิตและคำสอนของพระเยซูตามความเข้าใจของสาวก และกิจการรวมทั้งจดหมายของบรรดาศาสดา จำนวน 27 เล่ม ซึ่งพระคัมภีร์ไบเบิลนี้มีรูปแบบวรรณกรรมที่หลากหลายทั้งกวีนิพนธ์ บทอธิษฐาน บทสดุดี นิทาน ตำนาน ชีวประวัติ คำพยากรณ์อนาคต จดหมาย และจดหมายเหตุ เป็นต้น โดยผู้เขียนได้เรียบเรียงด้วยโวหารตามเป้าหมายและความถนัดของตนเอง ดังนั้นผู้อ่านจึงต้องอาศัยการตีความตามรูปแบบของวรรณกรรมเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายอย่างถูกต้อง

นักวิชาการได้ค้นคว้าหลักฐานต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ รวมทั้งแหล่งข้อมูลที่ไม่ใช่คริสตชน พบว่าพระวรสารเขียนขึ้นจากเรื่องจริงที่เล่าต่อกันมาหลังจากพระเยซูสิ้นพระชนม์แล้ว ซึ่งโรเบิร์ต เอช สไตน์ (2005: 68) สรุปไว้ว่า พระเยซูเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์จริง ทรงอาศัยอยู่ในปาเลสไตน์ในศตวรรษที่หนึ่ง การรับใช้ของพระเยซูเกี่ยวข้องกับการอัศจรรย์ พระเยซูถูกชาวโรมันจับไปตรึงไว้ที่กางเขนในยุคที่อยู่ภายใต้การปกครองของปอนทัส ปิลาต โดยผู้นำชาวยิวมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางชนม์ของพระเยซู

เนื่องจากพระวรสารสี่เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยสาวก 4 คน จึงมีมุมมองที่แตกต่างกันไป 4 มุม ตามภูมิหลังของผู้เขียน จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (แกรสมิค, 1998; เคอส์ลิน, 1993; บาร์เบียร์, 2004; มาร์ติน และ บลัม, 1998; ลูค, 2000; สตอท์, 2005; สไตน์, 2005; อเล็กซานเดอร์ เดวิดและแพท, 2005; ฮิล, 2004) สรุปได้ดังนี้

1. นักบุญมัทธิว หรือเลวี เป็นชาวยิวที่มีอาชีพเป็นคนเก็บภาษี ซึ่งเป็นอาชีพที่ถูกมองว่าเป็น "คนบาป" เป็นที่ดูถูกและน่ารังเกียจในสังคมยิว เนื่องจากมักเก็บภาษีเกินจริงและยังเป็นข้าราชการของชาวโรมัน เก็บเงินของชาวยิวไปให้จักรพรรดิโรมันจึงขัดกับหลักความเชื่อของชาวยิวที่จะรับใช้พระเจ้าซึ่งเปรียบเป็นเจ้านายสูงสุดแต่องค์เดียว ชาวยิวโดยทั่วไปจึงไม่คบค้าสมาคมกับพวกคนเก็บภาษี แต่พระเยซูกลับเลือกมัทธิวให้มาเป็นอัครสาวกติดตามพระองค์ นักบุญมัทธิวเขียนพระวรสารขึ้นเป็นภาษาอาราเมอิกประมาณปีค.ศ. 50 และมีผู้เรียบเรียงใหม่เป็นภาษากรีกในปีค.ศ. 65 เป็นพระวรสารนักบุญมัทธิวในไบเบิลฉบับปัจจุบัน มีเนื้อหาเน้นคำสอนของพระเยซู และความเป็นพระเมสสิยาห์หรือพระผู้ไถ่ตามคำพยากรณ์ในพันธสัญญาเก่าว่าทรงเป็นบุตรของพระเจ้า เป็นจอมกษัตริย์ที่มีเชื้อสายสืบทอดมาจากราชวงศ์ของกษัตริย์ดาวิด และทรงเป็นผู้ครอบครองโลกให้อยู่ในทางของความยุติธรรมและความดี นักวิชาการสรุปว่าพระวรสารเล่มนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อชนชาติยิวที่ยังไม่เชื่อให้กลับใจและเพื่อหนุนใจคริสตชนชาวยิว เนื่องจากมีการยกข้อความในพันธสัญญาเก่าหลายครั้ง เพื่อชี้ให้เห็นว่าพันธสัญญาของพระเป็นเจ้าในพระธรรมเก่าได้กลับเป็นความจริงแล้ว โดยพระเยซูคือพระเมสสิยาห์ที่ชาวยิวรอคอย ด้านภาษาที่ใช้มีลักษณะเป็นทางการสละสลวย และมีการบันทึกเรื่องเกี่ยวกับเงินมากกว่าพระวรสารเล่มอื่น

2. นักบุญมาระโก หรือมาร์ค เป็นชายหนุ่มชาวยิวที่ไม่ได้เป็นอัครสาวกโดยตรง แต่เป็นศิษย์และล่ามของนักบุญเปโตร อัครสาวก 1 ใน 12 จึงเชื่อว่าพระวรสารบันทึกขึ้นจากความทรงจำของนักบุญเปโตร พระวรสารฉบับนี้เขียนขึ้นประมาณปีค.ศ. 64 หลังจากที่นักบุญเปโตรและนักบุญเปาโลเพื่อนร่วมงานเสียชีวิตแล้ว โดยมีเนื้อหาเน้นภารกิจและอารมณ์ความรู้สึกของพระเยซู นักบุญมาระโกเขียนพระวรสารขึ้นในโรมเพื่อคริสตชนต่างชาติชาวโรมันผู้ซึ่งกำลังถูกเบียดเบียน

อย่างหนักท่านจึงกล่าวถึงพระเยซูในรูปแบบผู้รับใช้ของพระเจ้าที่ยอมรับทรมานตามที่พันธสัญญาเก่าได้มีคำพยากรณ์ไว้ว่าพระเยซูจะมาสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขนเพื่อยกโทษและไถ่กู้มนุษยชาติให้พ้นจากบาป เป็นการบรรเทาใจคริสตชนให้เข้มแข็งและอดทนในความทุกข์ทรมานและการถูกทดลองความเชื่อ พระวรสารฉบับนี้มีเนื้อหาสั้นที่สุด ใช้ภาษาที่แสดงถึงความตื่นเต้น มีชีวิตชีวา บรรยายฉากรวมถึงรายละเอียดเหตุการณ์ต่างๆ อย่างสมจริง โดยใช้คำภาษาอาราเมอิกและคำภาษากรีก

3. นักบุญลูกา ไม่ใช่ัครสาวก 1 ใน 12 แต่เป็นลูกศิษย์และเพื่อนของนักบุญเปาโลสาวกของพระเยซู ท่านเป็นนายแพทย์ชาวกรีก และเป็นนักประวัติศาสตร์ที่กลับใจในสมัยที่บ้านเมืองของท่านเป็นศูนย์กลางการแพร่ธรรม ท่านเขียนพระวรสารขึ้นในปีค.ศ. 65 โดยสืบจากหลายแหล่ง ทั้งหนังสือฉบับนักบุญมัทธิว ฉบับนักบุญมาระโก รวมทั้งพยานอื่นๆ เช่น พระนางมารีย์มารดาของพระเยซูและนักบุญเปาโล เนื้อหาเน้นถึงความรักความเมตตาของพระเยซูต่อผู้ที่มีความทุกข์ยาก ทรงรักษาโรคให้หายด้วยฤทธิ์อำนาจ รวมถึงความเชื่อที่ว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่มาบังเกิดในโลกเพื่อไถ่บาปมนุษย์ทุกคน เป็นไปตามจุดประสงค์ที่นักบุญลูกาเขียนสำหรับชาวต่างชาติที่มีไม่ใช่แค่ชาวยิว ด้วยภูมิหลังที่เป็นนายแพทย์ทำให้ท่านเลือกใช้คำศัพท์ที่หลากหลายและเล่าเหตุการณ์อย่างเป็นลำดับ รวมถึงบันทึกเรื่องการรักษาโรคไว้หลายตอน

4. นักบุญยอห์น ท่านเป็นัครสาวกที่มีอายุน้อยที่สุด มีความใกล้ชิดและเป็นที่รักของพระเยซูมากที่สุด นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าท่านอาจเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพระเยซู นักบุญยอห์นเป็นบุตรของชาวประมงฐานะดี และเคยเป็นศิษย์ของนักบุญยอห์น บัปติสต์ ก่อนจะเป็นหนึ่งในอัครสาวกของพระเยซู ท่านเขียนพระวรสารเมื่อประมาณปีค.ศ. 95 โดยเล่าถึงการทำงานและคำสอนของพระเยซูกับบุคคลต่างๆ ตามความทรงจำ ชี้ให้เห็นว่าพระเยซูเป็นพระบุตรองค์เดียวของพระเจ้าที่ช่วยให้มนุษย์รอดพ้นจากความบาป ทรงเป็นพระเมสสิยาห์ที่มาไถ่บาปมนุษย์ ซึ่งนักบุญยอห์นเน้นการตีความหมายเหตุการณ์ที่ท่านพบเห็นกับตา เพื่อสอนให้คนที่ไม่เชื่อว่าพระเยซูเป็นบุตรพระเจ้าได้เชื่อและวางใจในพระองค์ รวมถึงผู้ที่รู้จักและเชื่อในพระเยซูเจ้าแล้วจะได้เข้าใจคำสั่งสอนได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นั่นคือพระเยซูทรงเป็นพระวาตะของพระเจ้าที่เสด็จมาเป็นมนุษย์ และด้วยความเชื่อว่าพระเป็นเจ้าเป็นองค์ความรัก ท่านจึงเน้นถึงการสอนของพระเยซูที่เกี่ยวกับความรักเป็นพิเศษ

พระวรสารสามฉบับแรกคือฉบับนักบุญมัทธิว ฉบับนักบุญมาระโก และฉบับนักบุญลูกานั้นถูกเรียกว่าพระวรสารที่เทียบเคียงกันหรือพระวรสารสหทรรศน์ (Synoptic Gospel)

เนื่องจากมีเนื้อหาและรูปแบบที่คล้ายคลึงกันซึ่งแตกต่างจากพระวรสารฉบับนักบุญยอห์น แม้ว่าผู้แต่งพระวรสารแต่ละท่านจะเลือกสารมานำเสนอ และเรียงลำดับสารต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายในการเขียนของแต่ละท่าน แต่พระวรสารทั้งสี่ฉบับก็สนับสนุนกันโดยมีเป้าหมายหลักคือ เพื่อประกาศให้ทุกคนทราบถึงข่าวดีเรื่องพระเยซูและคำสอนของพระองค์ให้ทุกคนได้รับรู้ พระวรสารทั้งสี่ฉบับจึงช่วยให้ผู้อ่านรู้จักเรื่องราวชีวิตและคำสอนของพระเยซูได้ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นผ่านมุมมองของสาวก 4 คนว่ารับรู้ผู้นำของตนอย่างไรและถ่ายทอดผู้นำไปยังกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายอย่างไร พระวรสารจึงเป็นสื่อให้คริสตชนรุ่นต่อมาที่อ่านได้รู้จักพระเยซูและเข้าใจคำสอนของพระองค์

ในทัศนะของชาวคริสต์ พระวรสารมีความสำคัญอย่างมากเพราะเป็นหนังสือที่กล่าวถึงชีวิตและคำสอนของพระเยซู ผู้ซึ่งชาวคริสต์เชื่อว่าพระองค์เป็น "พระวจนาถ" หรือ "พระวาจา" (The Word) ของพระเจ้าโดยตรง คริสตชนทุกคนได้รู้จักพระเยซู เข้าใจถึงแนวทางในการดำเนินชีวิตและภารกิจในการประกาศข่าวดีผ่านทางพระวรสาร ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ชาวคริสต์ในยุคแรกยึดถือสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในพิธีกรรมทุกวันอาทิตย์นั้น จะมีการอ่านพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ ก่อนที่บาทหลวงจะเป็นผู้อ่านเรื่องราวของพระเยซูในพระวรสารแล้วจึงเทศน์สอน พระวรสารจึงเป็นพระวาจาของพระเจ้าที่ผูกพันกับชีวิตคริสตชนทั่วโลกอย่างเหนียวแน่น รวมถึงคริสตชนคาทอลิกในประเทศไทย ซึ่งจากสถิติประจำปีพ.ศ. 2548 มีคริสตชนคาทอลิกจำนวน 313,162 คน และบาทหลวงจำนวน 695 องค์ (สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย, 2548) ถึงแม้ว่าคริสตชนคาทอลิกจะมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับประชากรทั้งประเทศ แต่ปรากฏการณ์ในการยอมรับความเป็นผู้นำของพระเยซูข้ามมิติแห่งเวลาและสถานที่จากประเทศปาเลสไตน์เมื่อประมาณสองพันปีที่แล้วถึงประเทศไทยในปัจจุบัน ก็เป็นที่น่าสนใจศึกษาการสื่อสารกับภาวะผู้นำของพระเยซูผ่านมุมมองของสาวก 4 คนในบริบทสังคมปาเลสไตน์ในอดีตที่ปรากฏอยู่ในพระวรสารทั้งสี่ฉบับ รวมทั้งภาวะผู้นำของพระเยซูผ่านมุมมองของคริสตชนในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารที่แสดงความเป็นผู้นำของพระเยซูในบริบทสังคมปาเลสไตน์ในอดีตที่ปรากฏอยู่ในพระวรสารทั้งสี่ฉบับ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำของพระเยซู
3. เพื่อศึกษาความเห็นของคริสตชนคาทอลิกชาวไทยทั้งผู้ที่เป็บาทหลวงและฆราวาสต่อภาวะผู้นำของพระเยซูในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน

ปัญหานำวิจัย

1. การสื่อสารที่แสดงความเป็นผู้นำของพระเยซูในบริบทสังคมปาเลสไตน์ในอดีตที่ปรากฏอยู่ในพระวรสารทั้งสี่ฉบับเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำของพระเยซูคืออะไร
3. ความเห็นของคริสตชนคาทอลิกชาวไทยทั้งผู้ที่เป้นบาทหลวงและฆราวาสต่อภาวะผู้นำของพระเยซูในบริบทสังคมไทยปัจจุบันเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระวรสารทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งเป็นหนังสือเล่มแรกในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาใหม่ โดยเลือกศึกษาฉบับ 1971 แปลและตีพิมพ์โดยสมาคมพระคริสตธรรมไทย หนังสืออรรถาธิบายพระคัมภีร์ หนังสือศาสนา วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และบทความต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ศึกษาจากมุมมองของสาวก 4 คนที่ปรากฏอยู่ในพระวรสารทั้ง 4 ฉบับ
2. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลบุคคลกลุ่มตัวอย่าง คริสตชนนิกายโรมันคาทอลิกชาวไทยทั้งบาทหลวงและฆราวาสที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ มีอายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เลือกเฉพาะวัดในเขต 2 ของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 3 วัด วัดละ 10 คน แบ่งเป็นบาทหลวง จำนวน 3 องค์และฆราวาสจำนวน 7 คน โดยวิธีการใช้แบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ข้อจำกัดจากรูปแบบวรรณกรรม การใช้ภาษา และแนวการเขียนเฉพาะตัวของผู้เขียนพระวรสาร ซึ่งเขียนเพื่อสื่อสารกับคนในยุคสมัยเดียวกัน สะท้อนวัฒนธรรม วิธีคิดและโลกทัศน์ที่แตกต่างจากปัจจุบัน จึงส่งผลต่อการตีความของผู้อ่านซึ่งไม่ได้อยู่ร่วมสมัย ผู้วิจัยจึงต้องตีความตามรูปแบบวรรณกรรม ร่วมกับเอกสารประกอบทางประวัติศาสตร์และทางวิชาการ เพื่อให้เข้าใจความหมายอย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด
2. ข้อจำกัดจากการแปล พระวรสารเดิมเขียนขึ้นโดยใช้คำภาษาอาราเมอิก และภาษากรีก ก่อนจะได้รับการแปลเป็นภาษาต่างๆ รวมทั้งภาษาไทย ทำให้ความหมายที่แท้จริงอาจถูกลดทอนไปด้วยข้อจำกัดทางภาษาและการตีความของผู้แปล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการสื่อความหมายที่ผู้ส่งสารใช้วัจนภาษา และอวัจนภาษา ถ่ายทอดสารไปยังผู้รับสาร ภายในบริบทหรือสภาพแวดล้อมหนึ่งๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่สร้างอิทธิพลเหนือผู้อื่นเท่านั้น

ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น โดยการชักจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

การสื่อสารกับภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำใช้การสื่อสารมาสร้างอิทธิพลและอำนาจเหนือผู้อื่น ร่วมกับการโน้มน้าวชักจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติไปในทิศทางที่ต้องการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยในงานวิจัยนี้จะศึกษาการสื่อสารของพระเยซูกับผู้รับสารในบริบทสังคมนาเลสไตน์ในอดีตทั้งกลุ่มที่ไม่ยอมรับพระเยซู และกลุ่มที่ยอมรับพระเยซูเป็นผู้นำ ซึ่งปรากฏอยู่ในพระวรสารทั้ง 4 ฉบับผ่านมุมมองของสาวก 4 คน รวมทั้งภาวะผู้นำของพระเยซูในบริบทสังคมนาเลสไตน์ปัจจุบันผ่านมุมมองของคริสตชนนิกายโรมันคาทอลิกชาวไทยทั้งบาทหลวงและฆราวาส

บริบทสังคมนาเลสไตน์ หมายถึง ประเทศปาเลสไตน์ในช่วงเวลาที่พระเยซูทรงดำรงชีวิตอยู่ คือ เมื่อราว 3-4 ปีก่อนคริสตกาลจนถึงค.ศ. 30 ซึ่งชาวยิวอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรโรมันมาเป็นเวลากว่าหกสิบปี สภาพสังคมขณะนั้นมีการต่อสู้กันระหว่างชาวยิวและชาวโรมัน รวมทั้งการกดขี่เข้มแข็งกันเองในหมู่ชาวยิวด้วย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นผู้นำ หมายถึง ปัจจัยจากตัวผู้นำเอง ปัจจัยในผู้รับสาร และปัจจัยทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในบริบทสังคมนาเลสไตน์ในอดีต

พระเยซู หมายถึง ศาสดาของศาสนาคริสต์ ผู้ประกาศสั่งสอนให้ประชาชนรู้จักพระเจ้า โดยแก่นของคำสอนคือความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ทุกคน พระเยซูทรงดำรงชีวิตอยู่ที่ประเทศปาเลสไตน์เมื่อราว 3-4 ปีก่อนคริสตกาลจนถึงค.ศ. 30 ชื่อ "เยซู" มาจากภาษาฮีบรูว่า "Joshua" หรือ "Yehoshua" ซึ่งแปลว่า "พระเป็นเจ้าทรงช่วยให้รอด" (คอลลาล ลูค, 2000:2)

พระเมสสิยาห์ หมายถึง บุคคลผู้ที่พระเจ้าทรงสัญญาว่าจะประทานมาเพื่อช่วยไถ่ชนชาติอิสราเอลให้รอดพ้นจากความทุกข์ยากลำบาก ซึ่งคำว่าเมสสิยาห์ (Messiah) ก็คือคำว่าพระคริสต์ (Christos) ในภาษากรีก

พระวรสารทั้งสี่ หมายถึง หนังสือศักดิ์สิทธิ์สี่ฉบับซึ่งเป็นส่วนแรกในพระคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาใหม่ ประพันธ์โดยสาวก 4 คนของพระเยซู คือ นักบุญมัทธิว นักบุญมาระโก นักบุญลูกา และนักบุญยอห์น โดยในงานวิจัยจะเลือกศึกษาจากฉบับแปลโดยสมาคมพระคริสตธรรมไทย ฉบับ 1971 ซึ่งโปรดปราน ธรรมสอน (2544: 13) กล่าวว่าเป็นฉบับมาตรฐานของพระคัมภีร์ภาษาไทย เนื่องจากมีความถูกต้องสมบูรณ์และได้รับความนิยมนำมาแปลหลายจนถึงในปัจจุบัน

คริสตชน หมายถึง ศาสนิกชนในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป มีภูมิลำเนาที่หลากหลายนาน เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ เป็นต้น คริสตชนในงานวิจัยนี้หมายถึงผู้ที่เป็นบาทหลวงและฆราวาส

บาทหลวง หมายถึง พระสงฆ์ในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ซึ่งเป็นนิกายที่มีพระสันตะปาปา (Pope) ผู้ทรงประทับอยู่ที่วาติกัน ในกรุงโรมประเทศอิตาลี เป็นประมุขสูงสุดของนิกาย ตำแหน่งพระสันตะปาปานี้สืบทอดมาจากนักบุญเปโตรอัครสาวก ผู้ซึ่งพระเยซูได้ทรงแต่งตั้งให้เป็นพระสันตะปาปาองค์แรก ส่วนคำว่า คาทอลิก แปลว่า สากล จึงหมายถึงศาสนาสำหรับสากล

ฆราวาส หมายถึง คริสต์ศาสนิกชนนิกายโรมันคาทอลิกชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ

อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ หมายถึง กรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงอีก 10 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา (บางส่วน) นครนายก (เฉพาะอำเภอบ้านนา) นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สุพรรณบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา และอ่างทอง รวมเป็นหนึ่งในเขตปกครองโบสถ์จาก 10 สังฆมณฑลคาทอลิกแห่งประเทศไทย โดยในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จะแบ่งการปกครองโบสถ์ออกเป็น 6 เขต ซึ่งในการวิจัยจะเลือกศึกษาเพียงเขต 2 ที่มีโบสถ์ตั้งอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครมากที่สุดเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้องค์ความรู้ในเรื่องการสื่อสารกับภาวะผู้นำ ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการยอมรับความเป็นผู้นำและการสื่อสารเพื่อตอบสนองต่อปัจจัยเหล่านั้น รวมทั้งการสื่อสารกับภาวะผู้นำต่อผู้รับสารในบริบทสังคมและเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นองค์ความรู้เพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนหรือการพัฒนาบุคคลเพื่อเป็นผู้นำต่อไป
2. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่องการสื่อสารกับภาวะผู้นำในวงการศึกษา และวงการอื่นๆ ต่อไป
3. เพื่อจุดประกายให้เกิดความสนใจศึกษาพระเยซูในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป